

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษาสมบูรณ์ของ จังหวัดบรืคำไซส สปป ลาว ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. ประชากรที่ศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 โรงเรียน ซึ่งสังกัดห้องการศึกษาอำเภอต่างๆ ในแผนกศึกษาประจำจังหวัดบรืคำไซส ประจำปี การศึกษา 2551 - 2552 จำนวน 119 คนเป็นกลุ่มประชากร ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1 - 3.4

ตารางที่ 3.1 จำนวนคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามโรงเรียนและอำเภอ

ลำดับ	โรงเรียน	อำเภอ	จำนวน
1	มัธยมสมบูรณ์ปากเจียบ	อำเภอปากซัน	8
2	มัธยมสมบูรณ์สีท่านาไซ	อำเภอปากซัน	8
3	มัธยมปลายปากซัน	อำเภอปากซัน	7
4	มัธยมสมบูรณ์ท่าพระบาท	อำเภอท่าพระบาท	8
5	มัธยมสมบูรณ์สมมุงคุณ	อำเภอบอริคัน	8
6	มัธยมสมบูรณ์บอริคัน	อำเภอบอริคัน	8
7	มัธยมสมบูรณ์ผาเมือง	อำเภอบอริคัน	8
8	มัธยมสมบูรณ์ปากกระดิ่ง	อำเภอปากกระดิ่ง	8
9	มัธยมสมบูรณ์ทางแบ่งเวียงคำ	อำเภอปากกระดิ่ง	8
10	มัธยมสมบูรณ์นัครไชย	อำเภอคำเกิด	8
11	มัธยมสมบูรณ์ทุ่งแสน	อำเภอคำเกิด	8
12	มัธยมสมบูรณ์ห้วยแก้ว	อำเภอคำเกิด	8
13	มัธยมสมบูรณ์เวียงทอง	อำเภอเวียงทอง	8
14	มัธยมสมบูรณ์จอมทอง	อำเภอเวียงทอง	8
15	มัธยมสมบูรณ์โพนซอด	เขตเร่งพัฒนาพิเศษ	8
รวม			119

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรจำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวนประชากร (คน)
ปริญญาตรีขึ้นไป	34
ชั้นสูง	31
ชั้นกลาง	20
ต่ำกว่าชั้นกลาง	34
รวม	119

ตารางที่ 3.3

จำนวนประชากรจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวนประชากร (คน)
คณะกรรมการฯ สังกัดแผนกศึกษาประจำจังหวัด	15
คณะกรรมการฯ สังกัดห้องการศึกษาอำเภอ	14
คณะกรรมการฯ สังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษาสมบูรณ์	15
คณะกรรมการฯ จากชุมชน	75
รวม	119

ตารางที่ 3.4 จำนวนประชากรจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนประชากร (คน)
ขนาดเล็ก	20
ขนาดกลาง	42
ขนาดใหญ่	57
รวม	119

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ ใช้สำหรับเก็บข้อมูลด้านสถานภาพผู้ตอบ ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา สถานภาพการเป็นคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน และขนาดโรงเรียนที่สังกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของไลเคิร์ต (Likert, 1976 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 183 – 184) ใช้สำรวจข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำแนกข้อมูลที่สำรวจออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการวางแผน (Plan)
- 2.2 ด้านการปฏิบัติ (Do)
- 2.3 ด้านการตรวจสอบ (Check)
- 2.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข (Action)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended Questionnaire) ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของ คณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาจังหวัดบึงกาฬเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษาหลักการทฤษฎีและงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดขอบเขตของคำถาม จากนั้นสร้างแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดแผนกศึกษาจังหวัดที่จังหวัดบึงกาฬ สปป.ลาว
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนอเพื่อขอคำปรึกษา และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
5. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหา ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของคอนบราค (Cronbach, 1990, pp. 202 - 204) ได้ค่าความเชื่อมั่น .88

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาถึงหัวหน้าแผนกศึกษาจังหวัดบรีคำไชย เพื่อขออนุญาตในการสำรวจ และเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการบริหารการศึกษาในแผนกศึกษาจังหวัดบรีคำไชยเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จากนั้นให้ส่งคืนผู้วิจัย
3. รวบรวมแบบสอบถาม และตรวจสอบคัดเลือกลบข้อมูลที่ถูกต้องและสมบูรณ์เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บและรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้นำมาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับจำนวน 119 ฉบับ ปรากฏว่ามีความสมบูรณ์ทุกฉบับคิดเป็นร้อยละ 100
2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าร้อยละ
3. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1976 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 183 – 184) โดยให้คะแนนดังนี้
 - 1 คะแนน สำหรับการทำเครื่องหมายในช่องที่มีระดับการมีส่วนร่วม “น้อยที่สุด”
 - 2 คะแนน สำหรับการทำเครื่องหมายในช่องที่มีระดับการมีส่วนร่วม “น้อย”
 - 3 คะแนน สำหรับการทำเครื่องหมายในช่องที่มีระดับการมีส่วนร่วม “ปานกลาง”
 - 4 คะแนน สำหรับการทำเครื่องหมายในช่องที่มีระดับการมีส่วนร่วม “มาก”
 - 5 คะแนน สำหรับการทำเครื่องหมายในช่องที่มีระดับการมีส่วนร่วม “มากที่สุด”

4. หาค่าเฉลี่ย (μ) ของระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดแผนกศึกษาจังหวัดบึงกาฬ จากนั้นนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23 - 24) เพื่อแปลความหมาย

5. คำนวณค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เพื่อหาความกระจายของข้อมูล

6. จัดลำดับความถี่ของข้อเสนอแนะในแบบสอบถามตอนที่ 3 เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์และอภิปรายผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows (Statistical Package for the Social Science & Personal Computer) ในการประมวลผลแบบสอบถาม จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการศึกษา สถานภาพ และขนาดโรงเรียนโดยการ แจกแจงความถี่เป็นร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง ประกอบคำบรรยาย

2. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ (แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า) จากนั้นให้คะแนนตามน้ำหนักในแต่ละข้อซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของเกิเคิร์ต (Best & Kahn, 1993, p. 247) ดังนี้

5 หมายถึง คณะกรรมการบริหารการศึกษามีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง คณะกรรมการบริหารการศึกษามีส่วนร่วมในระดับมาก

3 หมายถึง คณะกรรมการบริหารการศึกษามีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง คณะกรรมการบริหารการศึกษามีส่วนร่วมในระดับน้อย

1 หมายถึง คณะกรรมการบริหารการศึกษามีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ ด้วยสถิติค่าคะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยผู้วิจัยได้ กำหนดเกณฑ์สำหรับการวัดระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ โดยใช้คะแนนเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

4. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามตัวแปรอิสระ โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows Version 10.2 เพื่อหาค่าเฉลี่ย (μ) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พร้อมนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย